

GAZETA NARODOWA.

Vychodzi codziennie o godzinie rano, wyjąwszy poniedziałki i dni poświęcone.

Przedpłata wynosi:
W Lwowie: kwartalnie 3 złr. 75 centów
miesięcznie 1 „ 30 „
Z przesyłką pocztową:
W państwie Austriackim 3 złr. — ct.
do Prus i Rzeszy niemieckiej 4 talary 15 gr.
Sawonii i Danii 6 „ „ „
Francji i Anglii 23 franków
Włoch 25 „ „ „
Belgii i Szwajcarii 18 „ „ „
Turcji i Księstw Naddun. 17 „ „ „

numer pojedynczy kosztuje 2 centów.

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmują:

We Lwowie: Biuro Administracji „Gazety Narodowej“ przy ulicy Nowej, pod liczbą 291. W KRAKOWIE: Księgarnia Józefa Czecha w rynku. W WARSZAWIE: na całej Francji i Anglii jedynie u pułkownika Haczewskiego, rue du pont de Lodi Nr. 1. W WIEŃDZIE: u Hasenstin et Vogler, Neuer Markt Nr. 11. DNIU: u Hasenstin et Vogler, Neuer Markt Nr. 11. W PRAGU: u A. Oppel, Wollzeile, 22. W FRANKFURCIE: u MENEH i HAMBURGU: pp. Hasenstin et Vogler.
OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 centów od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem, oprócz opłaty stepowej 30 ct. za każdorazowe umieszczenie.
Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie są przyjmowane.
Manuskrypty drobne nie zwracają się, jest dywanek niszczone.

Od Administracji.

Przedpłata na „Gazetę Narodową“ Tygodnikiem Niedzielnym wynosi: Na prowincji z przesyłką pocztową: a pięć miesięcy, tj. od 1. sierpnia do końca grudnia . . . 8 złr. 40 ct. d 1. sierpnia do końca września . . . 3 „ 40 „ warte talnie . . . 5 „ — „ miesięcznie . . . 1 „ 70 „
We Lwowie bez Tygodnika i przesyłki pocztowej: warte talnie . . . 3 złr. 75 ct. miesięcznie . . . 1 „ 30 „

Przedpłata przyjmuje się od któregoś dnia, lecz tylko do 1 i 16. każdego miesiąca.

Codziennie prawie o godzinie 3ciej popołudniu wydajemy osobne dodatki do „Gazety Narodowej“, zawierające najświeższe wiadomości, potę przychodzące, i najświeższe teleamy. Ktoby sobie życzył odbierać dodatki osobno, pocztą lub koleją ezorem na wszystkie strony odchozą, tak ażeby o 12 godzin wczeliej mógł mieć wiadomości najwlejsze z pola bitwy, raczy nadesłać opędzenie kosztów miesięcznie 5 centów; na dwa miesiące 1 złr. 5 centów.

Lwów d. 2. sierpnia.

(Rozwiązanie sejmiku czeskiego i zwolnienie nowo-
— Zwolnienie innych sejmów i Rady państwa.
— Rozwiązanie sejmiku czeskiego i zwolnienie nowo-
— muniikat urzędowy w sprawie konkordatu.
— Pester Lloyd o dyplomatycznych sprawach Austrii.)

Patent cesarski z d. 29. lipca 70 r. My Franciszek Józef I. (następuje elki tytuł cesarza Austrii), podajemy do wszecnej wiadomości: Art. I. Sejm Naszego królestwa Czech zostaje rozwiązany. Art. II. Nowe wybory do tego sejmiku są być zarządzone. Dan w Wiedniu itd. następują podpisy cesarza i gabinetu.)

Patent cesarski z d. 30. lipca 70 r. My Franciszek Józef I. (następuje elki tytuł cesarza Austrii) podajemy do wszecnej wiadomości:

Ciężkie położenie, w jakim się znajduje Europa i brzemienne w następstwa walka w pobliżu granic naszych wybuchła (fesselt worden), nakazują Nam z Naszego owiązku monarszego, zgromadzić dokoła s wszystkie ciała reprezentacyjne monarskiej, pieczy Naszej powierzone.
Powołując zatem na mocy Naszych praw nstytucyjnych sejmiki królestw i krajów, w dzie państwa reprezentowanych, chcemy drogą wyborów do Rady państwa i delegcyi wspólnych ile możności jak najspieszniej otoczyć prawnymi monarehii reprezentami, na których współdziałanie jesteśmy wni, iż każdego czasu liczyć możemy.
Rozporządzamy zatem jak następuje:
Art. I. Sejmiki Dalmaecji, Galicji i Lomercji wraz z Krakowem, Austrii powyżej

i poniżej Anizy, Saleburga, Styrii, Karyntji, Krainy, Bukowiny, Morawy, Szlązka, Tyrolu, Vorarlbergu, Istrii, Gorycji, Gradyjski, zostają na dzień 20. sierpnia 1870 do swych prawnych miejsc zgromadzenia się zwolane.
Sejm Czech zostaje na d. 27. sierpnia 1870, a sejm Tryestu z okręgiem na d. 2. września 1870, oba do swych prawnych miejsc zgromadzenia zwolane.
Art. II. Rada państwa zostaje na d. 5. września 1870 do Naszego stołecznego i rezydencjonalnego miasta Wiednia zwołana.
Dan i t d. (Następują podpisy jak wyżej.)

Najuniższy **memoriał** najpoddanego **ministra** prezydenta, hr. Alfreda Potockiego, w sprawie rozwiązania sejmiku królestwa Czech.

Najj. Panie!
Kiedy najpoddany minister prezydent na podstawie uchwał Rady ministrów ośmielił się Waszej c. k. Mości polecić najuniższej rozwiązaniu Izby posłów Rady państwa i wszystkich sejmów, z wyjątkiem czeskiego, kierował się on pobudkami, których punkt ciężkości spoczywał w treści esencjonalnej na polu spraw wewnętrznych. Mysł konstytucyjnego postępowania w akcji politycznej — konstytucyjnego tak co do punktów wyjścia, jak co do celów — była wówczas jak i zawsze myślą przewodnią rządu, zaufaniem W. c. k. Mości powołanego.

Decydować musiał wówczas przed innymi względami na ewentualne obwołanie Rady państwa, najpoddanemu ministrowi prezydentowi zdawało się zatem, że w najuniższem przedłożeniu swojemu nie powinien był umieszczać także rozwiązania sejmiku czeskiego. Jak się ośmielił był W. c. k. Mości przedstawić, nie miał wtedy przeświadczenia, iżby sejm czeski, gdyby cały został odnowiony, niewątpliwie w danym razie obwołal Radę państwa.

Ale i dzisiaj nie może tait przed sobą rząd W. c. k. Mości, że weale nie ma rękomin, iż mający się teraz zebrać sejm czeski zmieni w skazanym powyżej duchu swoje postępowanie. Jeżeli jednak mimo to przedkłada wniosek rozwiązania tego sejmiku i powołania nowego, to czyni to z powodów, które leżą poza swymi pierwotnymi zapatrywaniami i położeniem rzeczy, w esencjonalnej treści zmianom, wywołane zostały.

Ważne (ernte) wypadki, jakie narażają mocno ogólne interesa pokojowe Europy, w pobliżu naszych granic się spełniają, i niemniej losom monarehii jak i państw innych ziemiami a niedającymi się obliczyć ewentualnościami zagrażają, naturalnym biegiem rzeczy usunęły w tył traktowanie spraw wewnętrznych. Wola W. c. k. Mości jest ile możności jak najspieszniej otoczyć się reprezentantami ogółu monarehii, a by osiągnąć ich raty patriotycznej i lojalnego wsparcia, tudzież najwyższemu postanowieniu móz nadac eebę harmonii z politycznym swych ludów przeświadczeniem. W tej myśli zostają sejmiki celem przedsiębrania wyborów konstytucyjnych do Rady państwa i w dalszem następstwie do delegacyi wspólnych zwolane, i na tych wyborów przyspieszenie stanowcy nacisk położono.
Byłoby to jednak mierzaniem różną miarą ducha poświęcenia i patriotyzmu ludów W. c. k. Mości, gdyby dla waśni w spra-

wach wewnętrznych nie chciano wszelkimi, jakie podaje konstytucja, drogami, umożliwić współdziałanie jednego plemienia, przy wielkich sprawach bezpieczeństwa i pomyślności wspólnej ojczyzny. Najpoddany minister nie wątpi bynajmniej, że postępując przeciwnie, kładzionoby niepodobne do usprawiedliwienia szranki najdroższemu prawu i najświętszemu obowiązowi ludów, gromadzenia się dokoła tronu w godzinach niebezpieczeństwa.

Z opozycji w sprawach wewnętrznych życia państwowego nie wypływa jeszcze bezwarunkowo opozycja i negacja (Widerspruch und Ablehnung) wobec zadań, jakie w chwili tak brzemiennej w następstwa, przypadają wspólnemu pojmowaniu rzeczy, wspólnemu poczuciu państwowemu. Słuszną jest zatem nadzieja, że poważne wezwanie (erster Mahnruf), obecnie do ogółu ludności Czech wychodzące, nie przebrzmi bez ogłoszenia. Nie wszakże nie byłoby więcej stanowczem co do siły, spożywaną w następstwie idei monarehii austriacko-węgierskiej, nie nie mogłoby dobitniej i namacalnie wykazać znaczenia tej jednoczącej i ludy łączącej idei, jak gdyby rezultatem przesilenia obecnego było zupełne obwołanie Rady państwa, a zatem spełnienie przedwstępny warunku w sprawie ostatecznej i stanowczego naszych waśni wewnętrznych usunięcia.

Sprawdzenie tego rezultatu zależy od ogółu ludności Czech, a rząd W. c. k. Mości sądzi, że powinien jej z całą otuchą podać sposobność do tego.

W tej myśli najpoddany minister prezydent za zgodą Rady ministrów, przedkłada swój wniosek rozwiązania sejmiku czeskiego i natychmiastowego zwolnienia sejmiku nowego pod sąd i do decyzji W. c. k. Mości, wyrzucając przy tem nadzieję, że postąpił sobie w uznaniu położenia monarehii, w uznaniu zapatrywań i poczucia ludów Austrii, w myśl wzniosłych zamiarów W. c. k. Mości, które to, co indziej narzuca się koronie jako obowiązek, podają jako piękny jej przywilej, tj. odwołanie się do miłości ojczyzny, do patriotycznego zapału wszystkich, do wspólnego poczucia państwowego.

Wiedeń d. 29. lipca 1870.

Potocki.

Komunikat „Gazety Wiedeńskiej“, znany nam z telegramu a tuż pod powyższym memoriałem, a więc w formie urzędowej umieszczonej, w sprawie konkordatu, opiewa:

„Z powodu ogłoszenia nieomyślności stolicy papieskiej, odbyły się w dotyczących ministerjach narady szczegółowe. Rezultat ich ten, że patentem z d. 5. listopada 1855 Dz. u. p. nr. 195 ogłoszony, a z J. Świętobliwością papieżem Piusem IX. na dniu 18. sierpnia 1855 zawarty układ (konkordat), skutkiem najświeższego oświadczenia św. stolicy co do władzy głowy kościoła katolickiego, niema być nadal utrzymany, a zatem ma być za nieobowiązujący ogłoszony.

„Skutkiem tego, kanclerz państwa rozpoczął dotychczas kroki, aby formalne zniesienie tego układu podać do wiadomości stolicy papieskiej, a Najj. Pan polecił ministrowi wyznać i oświaty, wygotować dla Rady państwa te wnioski do ustaw, które się okażą potrzebnymi, aby obowiązujące jeszcze przepisy ces. patentu z dnia 5. listopada

1855 o uregulowaniu spraw kościoła katolickiego w Austrii, według zasadniczych ustaw państwowych i u uwzględnieniem historycznych stosunków zostały zmienione“.

Pester Lloyd z d. 29. podaje następujący artykuł, widocznie półurzędowy, zwłaszcza gdy niektóre ustępy jego zostały równocześnie w urzędowym Prager Abendblatt ogłoszone:

„Odkrycia berlińskie, któreśmy w Berlinie tyle wrzawy narobić chciało, zostały tak samo w Londynie, jak w Wiedniu, tudzież przez resztę gabinetów neutralnych obojętnie przyjęte. Dowodzą tego ostatnie nadeszłe z Londynu depeze, z których się wykazuje, że gabinet angielski jest zadowolony z otrzymanych od Francji wyjaśnień. Podobnie i w Wiedniu, o ile wyczytać można z dzienników, opinia publiczna uznala, że odkrycia berlińskie kompromitują Prusy jeszcze mocniej jak Francję. Nie dopięła zatem celu sztuczka berlińska i możemy tylko z większą jeszcze jak wczoraj pewnością powiedzieć, że doniesienia Corresp. de Berlin w niczem nie będą mogły zmienić konstatacji politycznej. W Wiedniu nie wywarły one żadnego wrażenia. Co do owych 300.000 wojska, które nabyła Francja wr. 1866 dawała Prusom do rozporządzenia, weale się nie zgadza z faktem, że Francja mimo swej kordjalnej przyjaźni dla Prus, podrykowała im wówczas pokój nikolsburgski i Prusy chętnie się poddały sformułowanym przez Benedettego warunkom. Zresztą o wch 300.000 wojska francuskiego widzieć i czytać można jedynie w Corresp. de Berlin, podczas gdy Austrija r. 1866 pewnych wojsk włoskich i rewolucyjnych (organizowanych przez Prusaków węgierski korpus Klapki) zrywami rękami namacać mogła. Dzisiaj rzeczy stoją inaczej, i Austrija od r. 1866 wiele się nauczyła, a ni czego nie zapomiała.

„Sens moralny tej nanki mogą Prusy obaczyć w naszych dobrych, ścisłych stosunkach z ich sojusznikiem z r. 1866, z Włochami. Jak nam donoszą, toczą się obecnie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom dają możność utrzymania swej neutralności, a ewentualnie nadania większej wagi wstąpieniu ich na pole akcji. Rozumie się samo przez się, że przy tych rokowaniach, którym zresztą Anglia nie jest obecna, nie może chodzić o cele zaczepne. Celem ich może być spokojne rozwikłanie procesu, jaki obecnie przebiegają Włochy, a mianowicie rokowania między Austriją i Włochami (wyrazy te podał Pester Lloyd tłumem czeńskimi; p. r.), które obu państwom

Wiedeń d. 30. lipca.

(sk) Kilkakrotnie podnosiliśmy w listach swoich, że objawy sympatji dla Prus, wyprawiane przez austriacko-niemieckie Vereiny, a przez dzienniki tak skrętnie zapisywane, są tylko blagerją kilku rej w wodzących zagorzalców i nikogo błąd wprowadzać nie powinno. Twierdziłem dalej, że masy ludności są im zupełnie oboję. Jestem dziś w stanie podać dla potwierdzenia tych okoliczności fakt rzucający jaskrawe światło na usposobienie tutejszej ludności, jakoteż na sposoby zapomocą, których tworzą się wzmiankowane objawy. Za prawdziwość wiadomości ręczę, zacierpiałem je bowiem u ludzi, co czynny biorą udział w opisywanych tu sprawach.

Der Wiener deutsche Verein znanym jest powszechnie z swoich pruskich sympatji. Zamierza on w niedalekiej przyszłości zwołać ludowe zgromadzenie i podać do uchwały rezolucje, opatrzone słowami, jak: *Erbfeind, deutsche Brüder, deutsche Einheit* i t. d. Jeden z jego członków zwrócił uwagę komitetu urządzającego na to, że jeśli Verein nie zniechęci się przed zwołaniem zgromadzenia, z przywódcami robotników, rezolucje jego zostaną w mniejszości. Robotnicy bowiem przybędą na zgromadzenie, jak zwykle, w przeważnej liczbie i zamiast wniesione przez stowarzyszenie, swoje tylko uchwały rezolucje. Te ostatnie zaś mogłyby brzmieć zupełnie inaczej.

Z razu wydawały się doktorom i niezornym, zasiadającym w komitecie, niestosowne takie konszachty *mit dem Arbeitergesindel*. Atoli zmiarkowawszy, iż rzeczywiste tak stać by się mogło, jak ów członek przepowiadał, postanowili zaprosić przewodców robotniczych do siebie i umówić z nimi plan przyszłego ludowego zgromadzenia. Układy te toczyły się wczoraj.

Tymczasem zapewniał mnie jeden z wpływowych przewodców robotniczych, iż nie podlega najmniejszej wątpliwości, że lud w Austrii jest mocno przeciwny Prusakom usposobiony, ba nieprzyjaźń dla nich posuwa nawet do wysokości zapalu i entuzjazmu, i gdyby był w stanie zmanifestować swój sposób myślenia, parly niezawodnie rząd do wojny z Prusami. Mimo to wydanem będzie hasło do głosowania na owem zgromadzeniu w duchu ułożonych wielko-niemieckich rezolucji. Socjalnych demokratów bowiem nauczone rozumować w następujący sposób: Rząd austriacki udziela swym ludom wolności i rozmaitych swobód zwykle tylko po klęskach. Zwycięstwo Prus, jest klęską dla Austrii. Ergo, jeśli zdacie się do siebie wolności, musicie zwyciężyć dla Prus.

Co gorsze, czy państwo, którego postępowanie daje niejako upoważnienie do podobnych rozumowań — czy też obywatela, co ały dopiąć swego celu, lud do tak smutnej prowadzi loży?

Dalibóg, rozwiązanie tej kwestji godnem jest nagrody pierwszej lepszej akademii...

Jużci, rzecz cała skończy się na niczem, jeśli rząd zabroni zgromadzenia. W oczekiwaniu pozwolenia na nie *deutscher Verein* rozpiął dzisiaj plakaty następującej treści:

Współobywatele! Straszna wojna, w przedniu której stoimy, i nas obchodzi. Nasze serca powinny być w niemieckim obozie. Ktokolwiek pragnie możnej i niezawisłej Austrii, musi żyć z powrotem niemieckiemu orężowi, bo jeśli takowy ulegnie dzisiaj, to jutro może dla nas powtórzyć się rok 1859, w którym utraciliśmy jedną z najpiękniejszych prowincyj. (O roku 1866 wezwania ani słowem nie wspomina) Dlatego wzywamy do składania na rzecz ranionych niemieckich żołnierzy wszystkiego co im się przydać może, jakoto: szarpki, pieniądze, starego płótna, wina, cygar i likierów i t. d. Pod tem i t. d. — jak dowcipnie jakiś zapewniał — rozniął s: anony *Verein*: pan-tofie, bety i noeno naczynia *samt Zubehör*

Podczas gdy takie dziwactwa wyprawia pewna klika wiedeńska, rząd austriacki zawarł traktat z Włochami, o którego układaniu tu w Wiedniu donosiłem wam i listownie i w telegramach... Jak słyszałem z pewnego źródła, zawarcie to nie ma podlegać najmniejszej kwestji. Również zniesienie konkordatu nastąpi w takiej samej formie, jak już donosiłem.

Z Monachium nadeszły do ministerstwa spraw zagranicznych depeze telegraficzne, według których demonstracyjne niby przyjęcie pruskiego następcy tronu było sztucznie przygotowane, co innemi słowy znaczy, że *gros* bawarskiej publiki wolałoby pić w domu piwo swoje, jak gdzieś tam nad Renem krew francuską przelewać. Sam król pruski ma być smutny i ponury — *düster* jak powiada depeza — i nie tak pewnym zwycięstwa (*siegesgewiss*) jak w r. 1866. Obłok ciężkich trosk pokrywa mu twarz, a w rozmowach padają często z ust jego zdania, jak: *Ha, mann muss sich auch auf eine Niederlage gefasst machen...* Co zaś najciekawszem, to to — że kiedy minister bawarski Bray zaczął rozwinąć się o przyszłej niezależności i niepodległości Bawarii, król pruski — jakby niemiłe zacepiony, zwrócił rozmowę na inny przedmiot... Czy miałoby Prusy hm... tego... Bawarię chcecie zagrabić?

Musiło to dotknąć dwóch bawarskich, kiedy aż zauważano drażliwość królewicza w tym punkcie, jego niechęć rozmawiania o tym przedmiocie. Zdaje się, że Bawaria zaczyna dostawać *Katzenjammer* po *Schwindel*, nabytym na pruskiej stypie.

Z tych i innych danych sądzą tu w kołach rządowych, że po pierwszym zwycięstwie Francuzów, Niemcy południowo podadzą się do dymisji i żądają gromko przeniesienia w stan spoczynku, t. j. zechcą pokoju. Od francuzkich tedy żołnierzy i generałów zawisło, by zisolować tak zwany północny związek.

Dowiadują się, że patent zwolujący sejmy na 20. sierpnia ma się ukazać jutro

w gazecie wiedeńskiej. Patent taki jak wiadomo, bywa zwykle suchy. Tą razą jednak ma w nim znajdować się wzmianka, iż rzecz głównie chodzi o delegację. Muszę dodać, że termin zwołania w pierwszej gorące postawiono na 4. później na 8. dalej jak telegrafowałem na 16. — a dzisiaj już stanęło na 20.

W kołach wojskowych bliskich ministerstwu wojny, kraży wiadomość, że pewną podawaną, że Austria ma wkrótce wystawić trzy korpusy obserwacyjne — gotowe zupełnie do wojny. Jeden z nich ma stanąć na granicy moskiewskiej, drugi w Czechach na pruskiej, trzeci w wyższej Austrii na bawarskiej.

Paryż dnia 26. lipca.

Artykuł wasz wstępny: *Co nam mówią doświadczenia przeszłości*, w numerze z 20. lipca *Gaz. Nar.* zamieszczony, powszechny i jednomyślny poklask znajduje u wszystkich wychodźców, którzy artykuł ten czytali mieli sposobność. Tak jest niewątpliwie, że wszystkich części dawnej i da Pan Bóg, nowo narodzonej Polski, jedna tylko Galicja ma dzisiaj rzeczywistą możliwość nie tylko myśleć i czuć, lecz zwłaszcza działać w interesie odbudowania ojczyzny. „Wypadki (są słowa rzeczony artykułu) niepostrzeżenie snują się przed nami, czas wielki przeto, abymy nie popadli w błędy przeszle, i żebyśmy się starali wejść co najprędzej na drogę pracy polskiej a nie galicyjskiej.“ Niech bowiem wiedeński centralistyczny i prusofili prawi, eo się im spodoba, nie potrafią oni jednak zważyć tej uderzającej wszystkiej p.ważnie na rzeczy patrzące umysły prawdy, że ukonolidowanie raz na zawsze państwa austriackiego, i w ogóle utrwalenie stałego pokoju w Europie, zależy bezwarunkowo nie od samego tylko poskromienia ambicji pruskiej i ukrócenia zabarcezy jej zachebianek, lecz przedewszystkiem od załatwienia tak zwanej kwestji wschodniej, która to kwestja połączona jest z bytem politycznym monarchii austriacko-węgierskiej. Był zaś ten bez odbudowania Polski i ukonolidowania przez to kwestji słowiańskiej, utrwalony i zabezpieczony nigdy nie będzie. Oby więc głos rozsądny, patriotyczny a przewidujący autora w mowie będącego artykułu mógł być jak najprędzej wysłuchany, i oby Galicja, pojąwszy zadanie swoje, niezwłocznie wzięła się do jego wykonania, albowiem, gdyśmy już stracili niepowrotnie okazję doskonałą, jaką nam wojna wschodnia w latach 1854—55 była następczają, zaniedbali, skorzystał z wojny obecnej, byłoby błędem tem większym, odpowiedzialność za to przed potomnością i historią tem sroższą, że błąd ten w obecnych okolicznościach mogłoby być prawie nazwanym lekkomyślnym. Co zaś do rządu austriackiego, to ten przeskądzać Polakom w pracy dla dobra najwidooczniej wspólnego, bez jawnej abdykacji przed moskiewską potęgą — zdaje się że nie może.

Ale do pełnych prawdy, intuicji i trafności wywodów szanowanego autora artykułu, pozwalam sobie dodać jeden jeszcze szczegół, który, mam to przekonanie ogólnej harmonii i prawdziwej doniosłości tamtego nie zepsuje, a mianowicie: iż powstanie 1863—64 r. było lożną konsekwencją, i jakoby ekspiacją, za nieumiejtność naszą skorzystania z wojny wschodniej na rzecz wyzarczenia Polski. Patryjotyczne sumienie narodu naszego błąd ten spozstrzegło, niestety, za późno... Lecz, gdy się raz na nim poznało, nie go od największych, bogdajby nawet nierozsądnych, bo zawezwać już nie mogło. Taką to ma potęgę głęboko utkwione w sercach polskich uczucie powinności względem matki ojczyzny!

W emigracji naszej zbiera się składka dla rannych żołnierzy francuzkich. Obowiązk tego względu bratniego narodu, który prócz tego udziela nam swojej gościnności, dopełniamy z najwyższą gotowością i z prawdziwym ukontentowaniem, żalnaję jedynie tego, że ofiara ta niestety nie może być hojniejszą, gdy jednocześnie serca nasze przepełnione są najszerszą dla oręża francuzkiego sympatją.

O ile wiemy, rząd francuzki odmawia dotąd Polakom pozwolenia na zaciągnięcie się nawet do legii zagranicznej. Jeżeli tą nieprzyjemną w rzeczy samej dla nas restrykcją została okupiona moskiewska neutralność — to niech mi wolno będzie powątpiewać, aby to, co tak tania kosztuje, mogło być trwałe?!... Prócz tego zaś, nie wiem doprawdy, dlaczego rząd francuzki przechwała się tak bardzo neutralnością Moskwy, kiedy ta neutralność nie tyle dla Francji, ile raczej dla samej Moskwy jest potrzebna. Zostawcie jej tylko czas na dobiecie Polski, na dokonanie uzbrojenia i uzupełnienia żelaznych kolei — oto wszystko, czego ona pragnie na teraz, aby spokojnie przysposobić do nalożenia kajdan na resztę Słowian, i do rozwielenia siebie — przez Bosphor i Dardanale — na morzu śródziemnem. Wówczas zobaczenie co warta jej terazniejsza neutralność!

Doktorowie polscy i studenci 5go kursu medycyny, do tej chwili nie odebrali jeszcze odmownej na swoje podania odpowiedzi rządu. Wprawdzie medycy jak i wojenne szpitale, winne być i będą *de jure*, jak *de facto* neutralnymi w wojnie pomiędzy ludami uoywilizowanymi.

Inna rzecz z Moskwą, dla której w roku 1863 nie było nie świętego. Nietylko bowiem zabijała lub zabierała ze szpitali rannych powstańców, lecz — jak pod Czestoborowicami 31. lipca — kazała rozebrać się prawie całkiem do naga wziętym do niewoli 103 młodym rekrutom, uczniom ze szkół, a potem ich pomordowała, i uszczęśliwiona zabrała sobie niepodziurawione odzienie i bieliznę. Fakt to historyczny.

Kronika wojenna.

Opóźnień pochód Francuzów. Prusacy tłumaczą sobie zamiarem rozpoczęcia akcji wojennej na raz nad Renem i od Baltyku, ztąd czynią liczne przygotowania dla odparcia napadu, w których odkrywają się

wielki przestrach zwycięców z pod Sadowy. I tak *Berliner Börsen Ztg.* pisze:

„Wiele oznak wskazuje, że Francuzi zamierzają wkrótce wykonać od strony morza atak, i nie jest nieprawdopodobnem, że zanim masy wojsk nagromadzonych pomiędzy Metz a Trewirem się zetrą, otrzymamy wiadomości o napadzie, na który z punktów nad morzem Północnem lub Bałtykiem. Zadanie poruczone generałowi Vogel v. Falkenstein jest, przy niezmiernej rozciągłości niemieckich wybrzeży i wobec francuzkiej potęgi morskiej, z którą się flota niemiecka mierzyć nie może, pewnie najtrudniejszym w tej wojnie zadaniem, które wymaga najwyższej czujności, szybkości w operacjach, zręczności w manewrach taktycznych. Jeżeli już flota francuzka bardzo niebezpieczną potęgą być się zdaje, to nadto prawdopodobnie rychło z nią się połączy flota duńska, gdyż podług wszelkiego prawdopodobieństwa zamierza Dania z Francją wspólnie działać.“

Ze wreszcie Prusacy mają wszelkie powody obawiać się morskiej potęgi Francuzów, jest całkiem naturalnem. To też w Kiel (gdzie się skryła pod osłonę fortyfikacji lądowych cała prawie flota pruska) jakoteż w Düppel, Cuxhaven i na wyspie Alsen panuje ruch gorączkowy.

Czy będą jednak mieli Niemcy wiele pożytku pokaże się, jak to mówią, w drugim tomie. Dziennikarstwo pruskie pociesza się tem, iż francuzki korpus morski liczy zaledwie 15,000 ludzi, przemilczają jednak, iż na okrętach można także przewozić linowoe wojsko, które może w danym razie wysiąść na ląd stały... W istocie francuzki korpus morski liczy 25,000.

Król Wilhelm wydał na przedstawienie ministra marynarki, generała Koona, następujący rozkaz gabinetowy, dotyczący tworzenia dobrowolnej obrony morskiej:

1. Wydana będzie publiczna odezwa do wszystkich niemieckich marynarzy i właścicieli okrętów, aby się oddali pod rozporządzenie ojczyzny z siłami swymi i stosownie mi okrętami, i to pod następującymi warunkami:

a) do dyspozycji mające być oddane statki, rewidowane będą pod względem ich zdatočnosti do zamierzonego celu, i odnośnie oszacowane przez komisję marynarską, złożoną z dwóch oficerów marynarki i inżyniera budowy okrętów. W razie uznania stosowności, otrzyma właściciel natychmiast 1/10 ceny taksy jako zadatek, poczem niezwłocznie powinien ochotników werbować;

b) w ten sposób zwerbowani oficerowie i marynarze wstępują na czas trwania wojny do marynarki związkowej, i przywdział mają teje mundury i oznaki stopni, przyjąć jej kompetencje i wykonać przysięgę na artykuły wojenne. Oficerowie otrzymają patenty swych stopni i przyrzeczenie, że w razie wybornych uslug, na życzenie ich mogą być etatowo w marynarce pomieszczeni.

2. Najęte okręty żeglować będą pod banderą wojenną Związku.

3. Ubroi je marynarka związkowa, i wprawi do służby, jaką pełnić mają.

4. Okręty, które w służbie za ojczyznę miałyby być zniszczone, zapłacone będą właścicielom podług całkowitej ich wartości takscyjnej. Jeżeli zaś po wojnie będzie je można nieuszkodzone tymże zwrócić, natenczas premia zapłacona przy angażowaniu uważana będzie jako zapłata za najem.

5. Temu okrętowi, któremu się uda schwylić lub zniszczyć okręty nieprzyjacielskie, wypłacona będzie stosowna premia, a mianowicie za

zburzenie fregaty pancерnej	50.000 tal.
korwety pancерnej lub	
okrętu taranowego	30.000 „
baterji pancерnej	20.000 „
okrętu śrubowego	15.000 „
statku śrubowego	10.000 „

Premie wypłacone będą odnośnym właścicielom okrętów, którym się pozostawia ułożyć się przy werbowaniu ludzi z nimi co do udziału ich w premii.

Prusacy nie mogą oswoić się z myślą, iż Francuzi będą przeciwko nim walczyć z kartaczownicami, które uznają za narzędzia straszne; jak więc słyszał rząd pruski opierające się na konwencji petersburskiej zamysłał zanieść protest przeciwko używaniu takowych. Konwencja powyższa wykluczyła jednak tylko kule pękające, używane zwłaszcza do karabinów. Bismark ma postawić groźbę w razie nieuwzględnienia protestu, iż użyje jakiejś sikawki parowej, która rozlewając plyn zapalny, będzie wielce szkodliwa. Zapasnicy prześcigają się więc w wyszukiwaniu narzędzi strasznych w glądzeniu ludzi.

W Prusach każdy **żołnierz idący do wojny**, dostaje blaszaną tabliczkę, mającą nosić się około szyi na gołym ciele, a na której wypisane jego nazwisko i pułk w którym służy; tym sposobem łatwiej przyjdzie ułożyć listę poległych, zabierając z zabitych owe tabliczki.

Wedle *Kreuz Ztg.* tajny radca rejencyjny Stieber, mianowany znów szefem policyi polnej, mianowicie ma czuwać w wielkiej głównej kwatery królewskiej o całość Wilhelma, na co mu dano pomowników policyi v. Albert, v. Zernicki, Didio, i pewną liczbę konstablów i żandarmów. Dyrektor policyi v. Drigalski, jako kapitan landwery mianowany komendantem żandarmeryi polnej korpusu III.

Nordd. Allg. zaleca obywatelom patryjotycznie usposobionym i obawiającym się wyglądania Francuzów, aby wigiłowali i chwyliki trzy osoby, któremi są: Były francuzki chargé d'affaires w Hamburgu Rothan, hr. Adolf Kielmannseger, były podpułkownik hanowerski, i hr. Bremer, podejrzani, że z Francuzami się porozumiewali, aby im ułatwić wyglądowanie na brzegach morza Północnego.

Dzieln Krygier poseł z Slezewiku został uwieziony. Bismark chce dziś zmieścić się na nią za różne figle, platane w par-

lamencie stawianymi wnioskami w obronie uciśnionej narodowości.

Z Kopenhagi donoszą, że znajdujące się w tamtejszym porcie okręty wojenne już od 15. b. m. pospiesznie zbroją, tudzież że tam panuje wzburzenie przeciwko Niemcom, którego wyrazem były zniewagi pruskich żeglarzy.

Francuzkie gazety, które nas dość późno dochodzą nie przedstawiają żadnego prawie interesu. O rachach wojsk i przygotowaniach wojennych, żadnym nie zawierają one wiadomości, bo udzielanie takowych zostało im wzbronione, a więc głównie przepelnione są nadziejami co do zwycięstw swej armii i oddaniem owego zapalu, jaki dziś zdobi Francję. Pewność zwycięstwa jest tak u Francuzów wielką, iż cesarzowa dała się słyszeć: „Pokonanie armii naszej byłoby przywróceniem panowania Orleanów, wiemy to dobrze a więc Prusak zwycięzca nie będzie.“

Młodzi cudzoziemcy co przybyli do stolicy nadsekwańskiej dla wesolego spędzenia czasu nagle znaleźli się w trudnem położeniu Francuzki bowiem biorąc ich za rodaków obojętnych wojnie, robią im jak najróżnorodniejsze przykrości, chcątem zmusić do pójścia na linię bojową.

Pani Comcau, żona cesarskiego lekarza zajmując się obecnie utworzeniem ochotniczego oddziału kobiet, które mają pilnować chorych i rannych żołnierzy. Sama założycielka staje na czele oddziału; oddział zaś rekrutuje się ze wszystkich warstw społeczeństwa. Zapewniają, że już około sześćuset kobiet zostało zwerbowanych. Wszystkie one nazywać się mają Samarytankami. P. Goutschou, żona b. ministra finansów również ofiarowała swe usługi dla pielęgniowania rannych.

Według dzienników francuzkich w utarczce pod *Niederbronn* ułanów bawarskich z strzelcami francuzkimi, 5 oficerów ubito Bawarom z szeregu, gdy żołnierz żaden nie odniósł szwanku, tę okoliczność tłumacząc o ne tem, iż żołnierze bawarscy nie chcą wojny z Francuzami, a tylko oficerowie poddali się rozkazom Prusaków.

Jakkolwiek Prusacy wyrzucili z posiadści swych wszystkich konsulów francuzkich, mimo to Francuzi konsulom pruskim pozwolili pozostać na swych stanowiskach, jeżeli nie będą tylko mieszać się w politykę.

Olivier okólnikiem wezwał przełożonych wszystkich wyznań we Francji, aby za pomysłność oręza francuzkiego odprawiono modły uroczyste.

Dyrekcja kolei Strasburskiej przedstawiła rządowi projekt utworzenia z fachowych rzemieślników ochotniczych oddziałów do naprawy a w razie potrzeby i budowy kolei żelaznej na malej przestrzeni. Rząd projekt przyjął, przedstawionego przez dyrekcję inżyniera zamianował pułkownikiem inżynierji i polecił uformować dla każdego korpusu, oddzielny oddział rzemieślniczy. W kilka dni zamknięto biura werbunkowe z powodu zbytznego natłoku zgłaszających się ochotników. Należący do tych zrównani są w pracach z gwardją ruchomą, będą jednak nosić zwyczajny ubiór robotników, na czapce mają mieć tylko przepaskę trójkolorową z napisem *Est, co ma oznaczać, że należą do Towarzystwa wschodniej kole żelaznej.*

Publikacja hr. Benedettego z powodu pruskich denuncjacji w „Times“ ogłoszona, w francuzkim *Dzienniku urzędowym* z d. 29. z. m. w formie listu do ks. Grammont'a brzmi w strzeszeniu jak następuje: „Powszechnie wiadomą jest rzecz, że hr. Bismark przed i podczas wojny z r. 1866 ofiarował Francji Belgię jako kompensatę za powiększenie terytorjum pruskiego. Dyplomacji europejskiej było to wiadomo; rząd cesarski odrzucił wszystkie te propozycje.

„Pan Drouin de Lhuys mógłby w tym względzie dać wyjaśnienia, nie mogące pozostać żadnych wątpliwości. Przy zawieraniu pokoju pragskiego w skutek przedstawień Francji wynurzył hr. Bismark niejednokrotnie życzenie zrównania naruszonyj pruskiemi zdobyczami równowagi europejskiej. Wyszowano rozmaite kombinacje ze względu na poczucie obowiązku szanowania nietykalności granic sąsiedów Francji i Niemiec, lecz hr Bismark zawsze starał się przeprzeć swoje osobiste plany.

„Przy jeducej z rozmów tej treści, zgodziłem się na to dla uzyskania jakiegoś dokładniejszego przedstawienia w tych kombinacjach hrabiego Bismarka, aby spisać je. Forma i treść tego pisma świątacza, że ograniczyłem się wyłącznie tylko na reprodukcji powziętych przez niego planów. Hr. Bismark zatrzymał przy sobie owe pismo, chcąc je niby przedłożyć królowi. Z mojej strony uwiadomilem rząd francuzki o otrzymanych oświadczeniach hr. Bismarka, cesarz odrzucił je jednak jak tylko dowiedział się o ich treści.“

Moskiewskie ruchy. Do *Tagespresse* telegrafują z Brodów p. d. 29. b. m.: „Miasto Luck na Wołyniu fortyfikują Moskale, i kilka pułków otrzymało rozkaz zgromadzić się tam w terminie do 15. września. W Lucku zbierają się co roku garnizony wołyńskie ku końcowi września na święcznia jesiennie, żołnierze są jednak zazwyczaj pojedynczo uarmowani. W tym zaś roku nakazano wojsku gromadzić się już przed 15. września, i mają pojawić się w gotowości wojennej.“

Sympatje dla Francji. Jeden z reaktorów paryżkiego dziennika *Sticlé* p. Villbort, bawiący obecnie Antwerpii pisze z tamtąd do Paryża, że jakkolwiek Belgia pragnie gorąco utrzymania neutralności, to sympatje narodu belgijskiego są stanowczo po stronie Francji. Żadne miasto belgijskie nie utworzyłoby Prusakom swoich bram. Niemców zadziwia ten objaw nadzwyczajnie, liczyli oni bowiem na to, że denuncjacje *Timesa* zupełnie popsują kredyt Francji u Belgijczyków. Stało się jednak inaczej.

Francuskie łodzie kanonierskie (*chaloupes canonieres*) budowane są z

żelaza, długość ich wynosi 14 metrów. Założą ich składa się tylko z personalu niezbędnego do obsłużenia maszyny parowej i działa, które waży 50 kilometrów. Działo to wydrążone jest na kalibr 30 centymetrów i podwójnie obciążone; wyrzuca ono kule wewnątrz próżne, które trafiają na twarde przedmiot natychmiast pękają.

Łodzie kanonierskie mają ster nietylko z tyłu, ale i z przodu. Jedno i to samo kolo porusza oba rufle; to daje możność szybkiego i miarowego obracania łodzi około jednego punktu. Łodzie, zanim przybywają na miejsce swej działalności, rozłożone są na trzy części. Jedna część obejmuje tylną część okrętu z kajuta kapitana, druga część zawiera maszynę, trzecia część przód okrętu i mieszkanie załogi. Jak tylko łodzie kanonierskie oddane są na miejsce przeznaczenia, składają się zaraz rozdzielone części i przytwierdzają się do siebie klamrami i śrubami. Śruby wchodzi w dziury wydrążone w żelazie i metalicznie wyłożone i to z wewnętrznej strony, tak, że na zewnątrz złożone trzy części nie przedstawiają żadnej nierówności. Na dowódców łodzi kanonierskich mianują poruczników okrętowych.

Odezwa do floty. Podczas pobytu swojego w Cherbourg cesarzowa zwiedzając połączoną flotę, odczytała na admirałskim okręcie *la Surveillance* następującą odezwę cesarza do floty:

„Oficerowie i żołnierze marynarki! Chociaż nie jestem pośród was, moje myśli towarzyszyć wam będą na tych morzach, na których macie rozwinąć waleczność waszą. Marynarka francuzka ma pełne chwały tradycje; okaże się ona godną swej przeszłości. Kiedy dalecy od rodzin stać będziecie naprzeciwko wroga, myślcie o tem, że Francja jest z wami razem, że jej serce razem z waszem bije, i że opieki niebios wzywa dla waszej broni. Podczas gdy będziecie walczyć na morzu, wasi bracia z lądowej armii z tą samą gorliwością i dla tej samej o i w sprawie walczyć będą. Wspierając waszemu wasze usiłowania, które wspólne powodzenie ma uwieńczyć. Wywieście więc i okażcie z dumą nasze narodowe kolory. Kiedy ujrzy nieprzyjacieli na naszych okrętach powiewającą flagę trójkolorową, będziecie już wiedzieli, że w faldach swoich poniesie ona wszędzie honor i jenuusz Francji. Napoleon.“

Wojenny dwór cesarski ma się odznaczać spartańską prostotą i surowością. Służba osobista Napoleona ma się składać z jednego tylko kamerdynera Ordynansowi oficerowie i adjutantci mają być obecni podczas obiadu cesarskiego. Kuchnia ma być bardzo skromną. Cesarz nie chciał brać z sobą osobnego namiotu. Generałowi, który mu wyraził swoje podziwienie, odpowiedział cesarz: „Do czego namioty? Idziemy w kraje, gdzie prawdopodobnie uderzać będziemy na domy, a nareszcie nigdy nam nie braknie na jakim *plancher des vaches*; co się tyczy płaszcza do przykrycia, to będziemy go mieli zawsze z sobą.“

Leroy naczelny medyk pierwszego korpusu armii francuzkiej, strzelił do siebie i wszadził dwie kule pistoletowe. Nadzieja ocalenia bardzo mała. Przyczyną zdaje się być pomieszanie umysłu.

Wiceadmirał hrabia Bonet-Willamaux, dowódca floty francuzkiej na morzu Północnem urodził się w Brest w r. 1808. W 1829 wstąpił do marynarki, w 1840 został kapitanem korwety, 1844 kapitanem okrętu, 1854 kontr-admiralem. Brał udział w wyprawach do Laplata i Magaduru i w wyprawie krymskiej. Oprócz tego był on szefem sztabu na zachodnim brzegu Afryki, gubernatorem kolonii senegalskich, prefektem piętego obwodu morskiego, a od r. 1865 senatorem.

Paryżanie pokładają wielkie nadzieje na jen *Bourbakim*, podajemy więc kilka szczegółów z jego życia.

Generał dywizji Dionyzi Soter Bourbaki liczy 54 lat wieku, stoi dziś na czele gwardji cesarskiej i jest z pochodzenia Grekiem.

Ojciec jego był także aż do r. 1815 w służbie francuzkiej, zginął w r. 1827 w wojnie o niepodległość grecką. Jen. B. wyszedłszy ze szkoły w St. Cyr, służył od r. 1863 w żuawach w Afryce, w r. 1847 objął dowództwo batalionu ta zwanych turkosów, uformowanego z rodowitych mieszkańców Konstantyny. W grudniu 1851 otrzymał pierwszy pułk Żuawów. Zostawszy w czasie wojny krymskiej generałem, walczył Bourbaki w 1857 z Kabyłami, w r. 1859 we Włoszech, gdzie wszakże jego dywizja bardzo mało była w ogniu. Jen. ten zjednał sobie powszechną miłość u wojska, które sobie cuda o jego zdolnościach opowiada, występowaniem swoim dawniejsem w Afryce i na Krymie, gdyż w roku 1859 nie miał już sposobności do popisu i odznaczenia się, brał tylko kilka razy udział w rewiach obozu pod Châlons. Po części przyczyniają się także do jego wziętości wybitne cechy żołnierskie, które okazuje i w stosunkach towarzyskich i lekceważeniem wszelkiego niebezpieczeństwa w najtrudniejszych razach. Kronikarz francuzki p. Juliusz Richard tak się o nim wyraził w roku 1859: „Bourbaki jest wzoremowej francuzkiej waleczności, która szkła niebezpieczeństwa i przez trudności podlegana bywa. Nasi żuawi widzieli go pod Zaatcha idącego do ataku z laseczką w ręku, cygarem w ustach, białych rękawiczkach i lakierowanych butach; takim się zawsze pokazywał, nad Alną, pod Inkermanem, gdzie prawie sam jeden wygrał bitwę i nareszcie przy szturmie na Sebastopol. Jego imię wplecione jest we wszystkie owe opowieści wojenne, które sobie żołnierze opowiadają.“ Nie obyło się przy osobistej waleczności generała, którą się odznaczał na rozmaitych polach bitew pomiędzy rokiem 1840 a 1859 bez wielu ciężkich ran, za to w piosnkach żołnierskich nie mała odgrywa rolę; opowiadają, że jedną z tych piosenek, która podnosi, że turkosy zawdzięczają generałowi Karolowi Bourbaki ich *ch u ex quis*, śpiewano niedawno temu dla uczczenia go w jego obecności przy stole księcia następcy

Parnik
do parzenia karmy dla bydła z celem urzędze-
niem, kadziami i t. d. z wolnej ręki do sprze-
żania. Bliska wiadomość w zarządzie dóbr Kon-
kolnik poczta Bolechowice. 2540 3-3

KONKURS.
Przy lwowskim szpitalu izraelickim jest do
obsadzenia powiortyczna bezpłatna posada sek-
undariusza.
Ubiegający się o tę posadę dotychczas pró-
by mają podać w przeciągu 6 tygodni do lwo-
skiego zboru izraelickiego.
Od przelotowania lwowski-guiny izrae-
lickiej wyznawioły. 2561 2-3
Lwów dnia 15. lipca 1870.

ZIEMIANIN
Tygodnik rolniczo przemysłowy, poświę-
cony sprawom gospodarstwa i przemysłu. wycho-
dzi w Poznaniu co Sobotę. 2556 2-3
Przedpłata roczna w Austrii 1 złr. półro-
czna 3 złr. 50 cent. Można zapisywać pismo to
albo przez urzęda pocztowe, albo przesyłając
prenumeratę wprost do Redakcji w Poznaniu
przy ulicy Św. Marcjuszkiej Nr. 59.

Nakładem **KAROLA WILDA** we Lwowie
opuściły pressę
Hazardy
Powieść współczesna przez
Władysława Łozińskiego
366 str. w 8ce 2 złr. 40 cent. w. a.
W krótko wyjdzie:

Plan miasta Lwowa
z nowymi nazwami placów i ulic na jednym
dużym arkuszu. 2400 5-6

Niezbędnie potrzebny
Zapasy
Zwłoka w użyciu grozi
Śmiercią
Radykalny roślinny środek
przeciw
wścikilżnicę
dla ludzi, i osobno dla zwierząt
A. Patkiewicz.
Trwałość niezawodnej skuteczności tego-
go w przeciągu 30 lat wypróbowanego
środka jest 5 letnia i zagwarantowana 1000
złr. w. a. W wypadkach, gdyby kto był od-
podejrzany o wścikilżnicę psa pokąsany, po-
leca się najrozkliwiej tegoż wewnętrznego
używania. 2509 3-5
Cena dostatecznej dozy ku tej ku-
racji wraz z masją i broszurą ze świadect-
wami tak z Dyrekcji głównego szpitala we
Lwowie na mocy rozporządzenia o. k. mi-
nisterstwa, gal. namiestnictwa jakoteż pry-
watnych osób, znizona została na 2 złr. w. a.
Przy zamówieniach gminnych lub szpi-
talnych odstępuje się stosowny rabat.
Główny skład pod firmą:
A. Wielkopolski
1. 44 plac św. Ducha we Lwowie

ZAKŁAD I PRODUKCJA NASION
J. Bulsiewicz w Bochni
zaleca nasienie 2408 12-15
Rzepy pastewnej
ściernianki (Stoppelrübensamen) własnej
produkcji kwarta polskiej miary po 1 złr

KAPIELE AROMATYCZNE POKUZZAJĄC
P. Pennes.
Najsławniejsi lekarze paryscy
i inni znają pomysły skutki tych
kapieli, zalecają je jako środek po-
budzający i krewicyjący, zastępujący
kapieli alkaliczne, żelazne, jodowe,
siarczane i morskie. Ten to środek
hygieniczny bardzo skuteczny w o-
słabieniu organizmu, słabościach lym-
ficznych i żółciowych, dla przy-
wrócenia energii naturalnej musku-
łom i nerwom, czego przez użycie
środków lekarskich nawet wywołać
nie można było.
Dostać można we Lwowie w
aptece p. Mikolascha; w Brodach w
aptece p. Kullak; w Krakowie w
apt. p. Traczyńskiego 2313 7-12

Woda dr. Jacksona
w Paryżu.
Od dawna znana i oceniona za za najsku-
teczniejszą na leczenie i zachowanie od-
pchnienia zębów; sprawia przyjemną woń w
gębie, leczy dziąsła delikatne i skłonne do
krwawienia, usmierza w jednej chwili najwiel-
towniejszy ból zębów. W Paryżu w aptece p.
Cahan, 67 rue Jean Jacques Rousseau; we
Lwowie jedynie w apt. Piotra Mikolascha, w
Krakowie w aptece pana Traczyńskiego, w
Brodach aptece p. Kullaka. 2312 10-24

1869	Pierwszy medal na- grody 1869 Pilzno	1863
Amsterdam		Wirttembergia

Liebiga i Liebiga
pożywnie w formie rozpuszczonej.
Przeznaczony w próżni przez aptekarza J.
Pawła Liebiga w Dreźnie.
Preparat ten przyjemnego smaku, rozpuszczony
w letnim mleku i wodzie podług przepisu (bez
gotowania) daje 1507 11 5-7
ślawny zupę Liebiga.
Surogat mięsa macierzyńskiego, środkiem po-
żywnym dla osób mających mało krwi, rekonwa-
lescentów, cierpiących na żołądek, schorzących i t.
Flaszeczka zawierająca dwie części funta tego
preparatu po 80 cent. jest do nabycia u aptekarza
Z. Ruckera i A. Roslinera we Lwowie.

Ekstrakt mięsny Liebiga
(Extractum carnis Liebig)
Wyrób towarzystwa w Ameryce południowej
Liebig's Extract of Meat Company,
którego dobroć i prawdziwość zaręcza
pan baron Liebig, 2337 8-9
jest najlepszym i jedynym środkiem wzmac-
niającym dla słabych, osłabionych rekon-
walescentów i wiekowych. W jednym
funcie tego ekstraktu są zawarte wszyst-
kie części, w gorącej wodzie rozpuszczal-
ne, z 45 funtów mięsa wołowego.
Tego ekstraktu udszedł świeży tran-
sport w puszkach kamiennych po 1/2, 1/4
i 1/8 funta do apteki pod „Gwiazdą”
Piotra Mikolascha we Lwowie.

Młocarnia piętrowa wodna.
Kompletna wraz z wialnią w dobrym stanie
mogąca omyć dziennie 50 kóp ożyminy,
do sprządnienia przystępna. Bliska wiadomość
w Zarządzie dóbr Konkolnik poczta Bolechowice.
2570 1-3

Oryginalny Telegram.
Tura d. 13 maja 1870.
Upraszam bezwzględnie przysłać mi za po-
braniem należytości pocztą dwa stoiki sławnych
Paryżskich Plasterków uniwersalnych. Skutek
tychże na rany i wrzody nie do opisania.
Zawsze wdzięczny
Irjan naczelnik stacji.
UWAGA. Ten plaster uniwersalny leczy
każdego rodzaju rany, ropienia się, wrzody,
czaraki, odmrożenia i nagniotki prędko i niez-
wodnie. 2571 1-3
We Lwowie jedynie do nabycia w aptece
pod Srebrnym orłem Zygmunta Ruckera.
Cena całego stoika 70 c., pół stoika 35 c.
Za opakowanie 10 cent. w. a.

Wm. KNAUST
w Wiedniu,
Leopoldstadt, Miesbachgasse
15, gegenüber dem Aug. arten.

NEWRALGIE i wszelkie cierpie-
nia nerwowe usie-
pują w jednej chwili
i po użyciu pigulek anti-newralgicznych
dr. CRONIER. Skład w Paryżu w aptece p.
Levasseur, rue dela Monnaie. 19; we Lwowie
jedynie w aptece p. Piotra Mikolascha; w Kra-
kowie w aptece p. Traczyńskiego, w Brodach
u p. Michała Kullaka. 2314 9-48

**20.000 egzemplarzy rozku-
piono już w kraju.**
Wt śmie wyszedł 3ci pomnożony już nakład
z 10ciu obrazkami:
Die geschwächte Mannkraft
deren Ursachen und Heilung
przez **Dr. Bisenz**,
członka fakultetu medycznego w Wiedniu,
Cena 2 złr., z przes. poczt. 2 złr. 30 ct.
Nabyć można
w składce ordynacyjnej dla słabości
sekretnych (szczególnie osłabienia)
Med. Dr. **BISENZ**. Wiedeń Stadt, Cur-
rentgasse Nr. 12. II. piętro.
Codzienna ordynacja od godziny 11-4.
Udziela rady listownie i przesyła le-
karstwa. Za zaliczką pocztową się nie
wysyła. 2357 30-50

Wodę anaterynową do ust
sprzedaje zamiast po 1 złr. 45 ct. tylko po
1053 40 ct. w. a. — i 2-?
ALGOFON.
wypróbowany środek do rychłego uśmierzenia
bólów zębów. Fakton po 50 ct., apteka we
Lwowie pod Srebrnym orłem ZYGMUNTA
RUCKERA.

Kołeczki drewniane
wyrabiane podług systemu amerykań-
skiego, poleca po cenach fabrycznych
J. Villicus,
Praga, Wenzelsplatz nr 14 nowy.
Uwaga! Na żądanie przesyłam wo-
zy, a przy znaczniejszych zamówieniach
przyzwalam na szczególne korzyści. 2105 6-14

KANTOR WYMIANY
c. k. uprzyw. galic.
akcyjnego Banku hipotecznego
kupuje i sprzedaje 2381 11-?
wszystkie efekta i monety
pod warunkami najprzystępniejszymi.

Na wystawie Przemysłowej **medalem srebrnym** wyróżnionienie wyroby,
niżej wymienionej fabryki, mianowicie
**koce wełniane, derki na konie, sukno na po-
dłogę, baja**
koldry wełniane, flanelki, sukna grube, balina i t. d. są do nabycia po stałych
cenach fabrycznych w składzie pod l. 2111/2, w domu **Breuera**
ulica Św. Anny (na podwórzu po prawej stronie) gdzie także przyjmują się Zamó-
wienia Zlecenia z prowincji uskutecznią się bezwzględnie za pobraniem.
Wełnę zakupuje się w partjach większych lub mniejszych. Adresować należy:
fabryka sukna i wyrobów wełnianych
w Brzuchowicach p. Lwów
2496 7-?

Kurcze epileptyczne (wielką chorobę)
kuruje listownie lekarz specjalnie dla chorób epileptycznych **Dr. O. HILL-**
ZISCH w Berlinie, Louiseustrasse 45. Już przeszło stu wyleczono. 2324 97-208

Keller & Alt
in Wien, Wiedeń, Hauptstrasse 11.
Cenniki franko i bezpłatnie. Suknie które się nie podobają, będą na
powrót przyjęte.
Ktoby sobie życzył kupić najelegantsze i
najtańsze
męskie ubrania wiosenne i letnie
zechce się taskawie udać do naszego nowego
składu sukien w Wiedniu Wiener Hauptstra-
sse Nr. 11, vis a vis dem Freiheuse.
Keller & Alt,
posiadacze wielu odszczególnień (dawnej Graben Nr. 3.)
2827 11-?
Cheviet Ubrania,
z poręczaniem trwa-
łości,
18 złr.
Próbki przy-
syłane na żądanie.
Ka-ka-du-
Suknie wierzcho-
najnowsze
12 złr.
Tylko u nas
dostać można
Keller & Alt
in Wien, Wiedeń, Hauptstrasse 11.

Publiczne podziękowanie
świetnej Reprezentacji we Lwowie c. k. uprzyw.
Azienda Assicuratrice w Tryjeście.
Ogień podłożony niecałą ręką dnia 29. maja r. b. w majątku Wyładowie
koło Niżankowice wyrządził mi wielką szkodę tak w zabezpieczonych jako też i
niezabezpieczonych przedmiotach. 2555 1-3
Towarzystwo Azienda Assicuratrice przeprowadziwszy oszacowanie szkody
bez najmniejszej zwłoki, zadowoliło mnie zupełnie przyznaniem wynagrodzenia w
kwocie 1423 złr. 89 ct. w. a. Towarzystwo zezwoliło nadto, by mi ta kwota
z pominięciem wszelkich formalności, chociaż się takowe na warunkach ubezpie-
czenia opierają bezwzględnie wypłaconą została.
Za tak ludzki ze wszech miar postępek Towarzystwa Azienda Assicuratrice
składam temuz niniejszem publiczne najszersze podziękowanie.
Niżankowice 23. czerwca 1870
Filip Rozengarten.

Jako najtańsze źródło
do nabycia
towarów pozłotniczych, luster, lichtarzy,
obrazów,
również wszystkich do tego zakresu należących artykułów, poleca się
Vergoldwaaren-Fabriksniederlage
J. Einsiedl,
w Wiedniu, Margarethenstrasse Nr. 5.
Odprzedający otrzymują rabat. 2330 5-6

Ogłoszenie licytacji koni.
Dnia 26. września 1870 i w dniach następnym
odbędzie się c. k. państwowej stadni-
nie w Radowcach
z powodu przepiętnia liczby, sprzedaż łoszaków lekkiej rasy obojga ro-
dzaju, pochodzących z matek przydatnych do chowu i w części odstano-
wionych, dalej koni zdolnych do jazdy i pociągów za natchmianstową za-
płatą w gotówce najwięcej ofiarującemu a mianowicie.
7. sztuk 4 letnich ogierów
2. sztuki 3 „ „ „ „
1. sztuka 2 „ „ „ „
23. sztuk 1 „ „ „ „
około 28. „ „ „ „ „ „
70. „ „ 4 i 5 letnich koni do użytku
10. „ „ 2 letnich koni
32. „ „ 1 rocznych „ „
razem przeto około 173 sztuk.
Z tych 42 sztuki 1 i 2 letnich klaczek, sprzedane będą tylko krajowym
hodownikom. przeto tylko tacy kupy mogą wzmiankowane klaczki nabywać,
którzy się wykazą certyfikatem krajowego Towarzystwa rolniczego lub też
certyfikatem Towarzystwa ku chowu koni, że konie chowają, lub też że te
klaczki użyte będą wyłącznie dla chowu.
Najbliższa stacja kolei żelaznej jest Hadikfalva-Radautz na Lwowsko-
Czerniowiecko Suczawskiej linii kolejowej.
Wiedeń dnia 14. lipca 1870
2569 1-3 Z ck. Ministerstwa dla rolnictwa.

Zakład hydroterapeutyczny
w **Sassowie**
urządzony z wszelkimi wygodami, zaopatrzony
najlepszą kuchnią
jest otwarty przez cały rok.
Cena za pokój z kuracją 10 złr. 50 cent.
tygodniowo, całodzienny wikt wynosi 66¹/₂ centów
Rzeczne kąpiele w Bugu są blisko Zakładu.
Franciszek Medvey
Dyrektor zakładu. 2105 6-14

Zupełna stagnacja, jaka nastąpiła od pewnego czasu na giełdzie, jest nieznośna, jednakowoż zaufanie powraca
na nowo, **gotówka** jest pod dostatkiem, **rzetelne** papiery są poszukiwane i płać się zawsze wyżej, jednem słowem, zdaje
się, że przysłała ta chwila do rozpoczęcia ze skutkiem nowych operacji, kto chce przeto skorzystać ze sprzyjającej chwili,
niechaj się uda do
Kantoru dla interesów giełdowych
niżej podpisanego, gdzie każdy nawet za wkładką 100 do 200 złr. z ruchu kursów skorzystać może.
Programy bezpłatnie, objaśnienia udzielają się z wszelką gotowością.
Carl Stein,
2335 18-39
Comptoir für Börsengeschäfte, Wien, I., Tiefer Graben Nr. 17.

C. k. uprz. kolej gal. Karola Ludwika.
OBWIESZCZENIE.
Dotychczasowy dodatek ażja do naszych cywilnych i woj-
skowych taryf podwyższa się z dniem 1. sierpnia r. b. aż do
dalszego ogłoszenia z 15% na 20%.
Wyjątki od dodatku ażja nie podlegają zmianie.
Lwów w lipcu 1870.
2562 2-3
Dyrekcja ruchu.

Filia c. k. uprzyw. Zakładu kredytowego
dla handlu i przemysłu we Lwowie
podaje do publicznej wiadomości, że od
1. sierpnia b. r.
począwszy wydaje
ASYGNATY KASOWE
4¹/₂-procentowe za 3 dniamiem }
5-procentowe z 14 dniamiem } wypowiedzeniem,
5¹/₂-procentowe z 30 dniamiem }
na okaziciela opiewające. 2563 2-9

Z dniem dzisiejszym otwartą została w **Krakowie**
przy ulicy Florjańskiej w domu Wgo Sokolowskiego
KSIĘGARNIA
I SKŁAD NUT
pod firmą
S. A. KRZYŻANOWSKIEGO.
Księgarnia ta, zaopatrzona w znaczny wybór książek pol-
skich, francuzkich i niemieckich, oraz książek do modlenia
i na podarki dla dzieci.
Również poleca się
WIPOŻYCZALNIE NUT
pod nader korzystnymi warunkami.
Przyjmuje przedpłatę na pisma krajowe i zagraniczne.
Wszelkie obstalunki uskutecznią się w jak najkrótszym czasie. 2530 8-1

KANTOR WYMIANY
filii c. k. uprzywilejowanego Banku dla obrotu ogólnego
we Lwowie
przy placu dawnego teatru (Castrum zwany) obok wyższego
c. k. Sądu krajowego.
Kupno i sprzedarz
wsz lich efektów i monet pod warunkami najprzystępniejszymi.
Asygnaty kasowe zakładu naszego
4¹/₂ 5 i 6 procentowe
bez różny termin wypowiedzenia przyjmują się przy kupo-
za gotówkę bez wypowiedzenia i odtrącenia żadnego
Losowania najbliższe:
15. sierpnia losy premie Węgierskie. Główna wygrana
złr. 250.000 bez podatku żadnego. Cztery ciągnięcia rocznie
15. sierpnia losy Stanisławowskie.
Te i wszystkie inne losy, są do nabycia w powyższym kantorze
wymiany. 2568 1-6
Zlecenia z prowincji uskuteczniają się jak najstaramiej
i odwrotną pocztą.

Już od kilku lat nie był tak dobry, jak tergooczny
DOSKONAŁY PORTER ANGIELSKI
cała fiaska po 67 cent, pół fiaski po 35 cent.
Marcowe Ale szkockie
cała fiaska 90 cent, pół fiaski 50 cent.
Marcowe piwo szwechackie
półmiarowa fiaska 24 cent (za fiaskę 7 cent.)
1 wiadro (transito) 14 złr. 50 cent. (Bezcza 2 złr. 50 cent.)
MARCOWE PIWO OKOCIMSKIE
półmiarowa fiaska 16 cent, (za fiaskę 7 cent.)
1 wiadro (transito) 10 złr. 50 cent. (Za beczkę 3 złr.)
Wylezale piwo Bilsielki
półmiarowa fiaska 12 cent. (fiaska 7 cent.)
Próbne fiaski, beczki zwrócone franko, przyjmujemy w tej samej cenie.
Przeżytki uskutecznią bezwarunkowo.
Markiewicz i Wojczyński
we Lwowie w Rynku pod l. 161.
2513 2-2

Lwów dnia 2. Sierpnia.

Z memorjału, który przedstawił hr. Potocki cesarzowi, przedkładając mu do podpisu patent, rozwiązujący sejm czeski, zdawałoby się, iż rząd ten krok czyni bez zapewnienia się ze strony Czechów, że obeszła Radę państwa, licząc jedynie na sytuację, która zniewoli Czechów do obeszania na ten raz reprezentacji Przedlitawii. Niepodobna jednak uwierzyć, ażeby rząd mógł działać tak na chybił trafił. Zresztą wiadomem jest, że od dni 14 toczyły się rokowania między rządem a Czechami, to przez trzecie osoby, to bezpośrednio przez hrabiego Mensdorfa. W ministerstwie zwlekano ogłoszenie zwołania sejmów, dopokąd te rokowania się nie ukończą. Więc zdaje się najprawdopodobniwszem, że przyszło do porozumienia, chociaż o tem szerza publiczność nie dowie się teraz. Rządowi bowiem chodzi o to, ażeby z powodu ugody z Czechami nie przyszło do manifestacji opozycyjnych w sejmach czystoniemieckich, a na wet może do odmówienia wyboru do Rady państwa, do usunięcia się z niej Niemców.

Zwrócić nam trzeba uwagę na jednoczesne ogłoszenie przez rząd zniesienia konkordatu i rozwiązania sejmów czeskich. Rząd pierwszym chciał ułagodzić wrazenie, które drugie wywołać mogło między Niemcami, a zarazem wytrącić centralistom broń z ręki, iż ministerstwo rozwiązując sejm czeski, wiąże się z reakcją, z feudalami, z ultramontanami.

Lecz nawet w razie, gdyby rząd obecnie rozwiązał sejm czeski bez poprzedniego porozumienia się z Czechami, i w nadziei, iż sama sytuacja ogólna państwa skłoni Czechów do obeszania Rady państwa i do przyłożenia ręki, aby wspólne delegacje chociażby na ten raz przyjszły mogły do skutku: to sam fakt rozwiązania jest brzemienny w następstwa ni uniknione. Rząd w raz obranym kierunku wstrzymać się nie może, ugodę z Czechami zawrzeć musi. Tylko w razie gdyby, wojna szybko się skończyła, zdołałby wycofać się z drogi, na którą wszedł. Ale szybkie zakończenie wojny nie bardzo jest prawdopodobnem.

Konkordat z Rzymem nas ani bolał ani nam zawadzał, ani też za nim teraz przepadać będziemy. Konkordat był korzystny dla rządu, dla papieża i dla biskupów. Dla duchowieństwa niższego był ciężarem, bo je oddawał bezwarunkowo na łaskę i niełaskę biskupów, a nie zasłaniał wcale przed rządem, który tych tylko zobowiązań konkordatowych dotrzymywał, jakie dla niego były obojętne lub nawet korzystne, i z praw, nadanych konkordatem rządowi korzystał w całej pełni. Zresztą i te zobowiązania rządu względem kościoła, przywileje kościoła katolickiego, już dawno były po największej zniesione ustawami zasadniczymi, tak iż pozostały były z konkordatu same tylko prawa rządu.

Lecz pytanie jest teraz, co rząd dalej zrobi? Czy zechce zatrzymać przebojem prawa, nadane mu konkordatem, jak n. p. nominacji biskupów?

W naszym położeniu przypominać się o to powinniśmy, ażeby po zniesieniu konkordatu uregulować stosunek państwa do kościoła, na zasadzie: wolny kościół w wolnym państwie a duchowni, aby przestali być raz na zawsze urzędnikami państwa. Jeżeli na tej zasadzie wolno

się rządzić żydom w swoich sprawach wyznaniowych, dla czegoż katolicy nie mieliby używać tej samej swobody? Katolicy nie żądają żadnego przywileju dla siebie, ale niech i rząd nie dobija się przywilejów wobec katolików jedynie. Obszerniej o tym przedmiocie rozpiszemy się później.

Nim się rozpoczęła wojna krwawa na serjo, stoczyły oba wojujące mocarstwa wojnę dyplomatyczną, wojnę o przymierza. I na tem polu Francja odniosła zupełne prawie zwycięstwo. Klęskę poniosła jedynie co do południowych państw niemieckich, na które liczyła przynajmniej o tyle, iż się zachowają neutralnie. Ażeby im to ułatwić wysunęła Francja jako powód wojny hohenzollerską kandydaturę do korony hiszpańskiej. Lecz to nie pomogło. Widać iż hr. Bismark okazaniem ręką Benedetti'ego pisanego projektu przymierza Francji z Prusami, zaszachował Napoleona III. w Monachium i w Sztutgardzie, grożąc ułożeniem się z Francją na tej podstawie, jeśli Bawaria i Wirtemberg pozostaną neutralnymi. Zresztą pruskie wojska byłyby pokonały Bawarczyków i Wirtemberczyków w razie ich nieprzystąpienia do przymierza z Prusami, zanimby Napoleon III. mógł dotrzeć do Bawarii.

Jednak nie udało się Prusom, wciągnąć w swe przymierze Włochy, lub przycajmniej uczynić je zupełnie neutralnymi. Włochy przeciwnie przechodzą na stronę Francji. Zdawało się Prusom, że Moskwa samą swoją postawą utrzyma Austrię w najzupełniejszej neutralności. Tymczasem neutralność Austrii staje się groźną dla Prus, i już szlaski korpus wstrzymać musiały oł wysłania na plac boju, a koncentrują go dla obserwacji Austrii w górnych Szlasku. Przez przymierze zaś z Włochami, Austrija przygotowała się na dalsze ewentualności wojny i umożliwia sobie akcję nawet energiczniejszą.

Zawiodły rachuby Prus na Anglię. Nie dała się skłonić do popierania wraz z Moskwą neutralności Bałtyku, aby zasłonić plecy Prusom. Nie dała się skłonić do żądania wraz z Moskwą i Zjednoczonymi Stanami, ażeby flota francuzka nie atakowała handlowych portów niemieckich. Nie dała się nawet skłonić do zakazu wyprowadzenia koni z Anglii do Francji i dostarczenia węgla flocie francuzkiej na Północnem i Bałtyckim morzu. Wykrycia Bismarka spaliły na panewce, zwróciwszy się przeciw ich motorowi.

Jedną tylko Moskwę mają Prusacy za sobą jak miały ją przed wojną. Nawet wyjednała już dla Prus przez pośrednictwo Anglii i Moskwy neutralność Danii będzie bardzo krótko trwała, jeśli zechce dynastia Augustenburska na tronie Duńskim się utrzymać. Pressji narodu oprzeć się nie będzie mogła, a Anglia znoważa wielki respekt ma przed obecną flotą francuzką, za nadto pragnie nie ryzykować, ażeby jak za dawnych Napoleońskich wojen miała pod Kopenhagą wysłać swą flotę, by ją bombardować i tym sposobem zmusić do odstąpienia od przymierza z Francją.

W ogóle widzimy, iż Francja tak bardzo silną flotę wysyła na Północne morze i Bałtyk iż zabezpiecza się na każdy nieprzewidziany zwrot polityki angielskiej i moskiewskiej; przeciw Prusom i czwartej części tej siły morskiej nie potrzebowałaby, którą obecnie wysyła już.

Z teatru wojny nad Renem wiele fałszywych nowin podają dzienniki. Fałszywe te wiadomości powstają w Szwajcarii, głównie w Bazylei, i ztamąd telegrafowane do wiedeńskich dzienników, rozchodzą się potem dalej. Dotąd ani jeden z genewskich, bazylejskich lub zurychskich telegrafów, n. p. o przejściu Renu, o bitwach w Badeńskim i t. p. nie sprawdził się. — Podana w porannej *Gazecie Nar.* półurzędowa pruska wiadomość, datowana niby z Kolonii dla zamaskowania podobno, gdzie jest główna kwatera pruska, mówi iż od soboty do wczoraj rano, nie nie zaszło szczególnego pod Saarbrücken, z czego wypływa iż i na innych punktach zupełna była cisza. Telegram zarazem dodawał iż pod Forbach (na granicy Prus nadreńskich, Palatynatu i Francji) dnia wczorajszego rano odbywały się wielkie transporty wojsk (koleją żelazną) z czego wynikałoby iż tam koncentruje się francuzki korpus. z tamąd wyjdzie może pierwsze ruszenie się armii francuzkiej naprzód.

KORESPONDENCJE GAZETY NARODOWEJ.

Florencja 28 lipca.

Agitacje pruskie po całych Włoszech prowadzone nie na wiele się przydały — Włochy stają już widocznie po stronie Francji. W ogóle Prusacy omylili się bardzo na sympatjach włoskich. Sztucznie wywołane manifestacje na korzyść Prus, musiały je drogo kosztować, a przyniosły w rezultacie zaczepno-odporny związek Francji z Włochami.

Związek ten jest jeszcze dziś przedmiotem najrozmaitszych powątpiewań i przypuszczeń. Pytanie czy Francja zobowiązała się pozwolić na zajęcie Rzymu przez wojska królewskie, jest wcale niestosownem. Położenie rzeczy nakazuje jej wycofać wszystkie wojska swoje z Rzymu i niebawem Rzym oddany będzie na łaskę i niełaskę Garybaldczyków i wyklętego króla. Cóż by znaczył wtedy dyplomatyczny opór Francji, wkładającej wszystkie siły swoje w groźną walkę z Prusami? Gdyby nawet Wiktor Emanuel ze swoim ministerjum miał pewne pod względem zajęcia Rzymu skrupuły i pewne obawy na przyszłość w obec Francji, z wycięsko wychodzącej z wojny z Prusami, to tych skrupułów nie miałoby wcale stronnictwo ruchu, nie byłoby tak czułym na dalekie obawy. Tragiczny okrzyk garybaldyjski *Roma o morte!* zmodyfikowałby się natychmiast na daleko przyjemniejszy dla niezbyt wojowniczego narodu okrzyk: *Roma senza morte!* Rządowi królewskiemu, któryby chciał opierać się usiłowaniu narodu, groziłoby wtedy coś więcej, jak niezadowolenie Francji, bo najformalniejsza rewolucja polityczna, której rezultatem byłaby rzeczpospolita włoska.

Ale jeżeli wycofania wojsk francuskich z Rzymu nie można uważać jako nagrodę Włochom za sojusz franko-italijski, to można w tem jednak widzieć przyczynę sojuszu, która usuwając wszelkie, a przynajmniej główne nieporozumienia między jedнопlemiennymi sąsiadami, pozwala ustalić między nimi zupełną harmonję. Jak Prusy starają się przedstawić obecną wojnę, jako wytoczoną całemu szczepowi germańskiemu, tak teraz Francuzi, mniej głośno może, pracują nad tem we Włoszech, ażeby przedstawić wojnę jako bezpośrednio obchodzącą cały szczep romański.

Cała robota jednak między Francją a Włochami musi być dotąd jeszcze w stanie fermentu i dla obcego oka jest mało dojrzaną. Visconti-Venosta zapewniał nawet, że żadnego urzędowego traktowania sprawy rzymskiej nie było między dworami florenckim i paryskim. Musiał on rozumieć przez to, że własnoręczny list cesarza Napoleona do króla włoskiego z oznajmieniem wycofania wojsk francuskich z Rzymu, list wręczony królowi przez p. Vimercati, potrzeba uważać tylko za prywatne traktowanie sprawy, tembardziej, że król sam własnoręcznie odpowiedział cesarzowi — zapewne w wyrazach dziękczynnych.

Włochy zbroją się, nie przestając jednak dotąd zapowiadać swej neutralności. Tylko że ta głoszona neutralność jest bardzo kruchą: przywiązana jest zawsze do niej swoboda postępowania na przyszłość, co znaczy tyle, że dzisiaj jeszcze nie rozpoczynamy wojny, a co będzie jutro, nie powiemy. Takie przynajmniej wrażenie można było odnieść z ostatniej przemowy p. Visconti-Venosta.

Kronika wojenna.

Miasto **Neunkirchen** uważane jest za punkt nadzwyczaj ważny w obecnej wojnie. Panuje ono nad dwiema drogami żelaznymi: Nahethal i Kaisersautern i będzie zapewne przedmiotem silnej walki. Od kilku dni ma się tam znajdować, książę Fryderyk Karol. Równocześnie jednak dochodzą wieści, że masy wojsk pruskich dążą nie do Kaisersautern (jak przypuszczano) ale na równinę Landau, gdzie oczekiwana jest stanowcza bitwa. Spodziewają się zatem, że w tej stronie będą się Francuzi przez Ren przeprawiali, ażeby potem uderzyć na linię Menn, podczas gdy Bazaine będzie stał na granicy prusko-francuskiej w odwodzie.

Popłoch przedwczesny. Przed parą dniami panował we Wrocławiu ogromny popłoch, wskutek mylnej pogłoski, że Prusacy już na głowę pobici. Ta łatwowierność dla tego rodzaju pogłosek wskazuje tylko nadzwyczajny brak ufności w samychże Prusakach dla swego oręża. Oglądają się oni ciągle na Moskwę, wyczekując ztamtąd pomocy.

Zamach morderczy na generała bawarskiego Tauscha. Korespondent *Morgenpost* z Monachium tak opowiada to zajście: „Generał Tausch w 1866 r. złowił był pod Schweinfurt dwóch pruskich szpiegów i własnoręcznie ich ukarał. Jeden z nich umarł wskutek uszkodzeń odniesionych przy tej okazji. Brat zabitego zapowiedział niedawno generałowi swoją krwawą zemstę i dopełnił jej istotnie (28 lipca) przy pomocy współnika. Napadli oni nocną porą na wracającego z gospody generała, zasypali mu oczy tabaką, zadali nożami dwie rany w kark. Generał padł na ziemię, a zabójcy odbiegli mając generała już za zabitego. Ten jednak podniósł się i dozwłókł się do gospody, gdzie mu dano pierwszą pomoc lekarską. Generał poznał zabójców po głosie. Cała ta historia wywarła niezbyt przychylnie dla Prusaków wrażenie.“

Ostatnie wiadomości.

Dwie wiadomości są dzisiaj najważniejsze. Donoszą, że Anglia żąda przyzwolenia, ażeby jej wolno było obsadzić Antwerpię na czas wojny. Jestto najsilniejsza, niezdołana twierdza w Belgii. Francja ma się temu opierać. Wiadomość tę podaje dziennik *Liberté*.

Drugą wiadomością jest przemowa Gladstona na bankiecie, w którym oświadczył, iż Anglia zachowuje neutralność ażeby w danej chwili mógł rzeczywiście pośredniczyć. Przy neutralności jednak nie zaniedbuje zbrojenia się, gdy w obecnych okolicznościach z powodu różnych żądań mocarstw wojnujących, neutralność jest trudną do utrzymania.

Pierwszej wiadomości nie bardzo dowiedzieć można, a druga jest dosyć niedokładną, niejasną, ażeby można z niej wydobyć jakiegokolwiek wniosku: która z stron wojnujących stawiała żądania i jakie, do kogo? Dopiero gdyby to wiedzieliśmy, możnaby osądzić jakie znaczenie ma mowa Gladstona, czy to się odnosi do żądanego przez Prusy nakazu wywozu koni i węgla, czy też do żądania Francji, aby Dania przymierze z nią zawarła?

Sztab generalny francuski, według korespondencji *Allg. Zeit.* przygotowuje się do krwawych bitew. Zarekwirowano od samego miasta Metz 40.000 łóżek, które ustawiono w szpitalach obozowych do koła miasta.

Przy francuskim ministerjum spraw wewnętrznych urządzono biuro informacyjne dla zasięgania wiadomości do dzienników francuskich. Każdy dziennik ma prawo mieć swego sprawodawcę w tem birze.

W Berlinie w miarę wikłania się sporu francusko-pruskiego coraz szerszy znajdują o bieg pogłoski o zajęciu Poznańskiego i Prus Wschodnich przez wojska moskiewskie.

Telegramy „Gazety Narodowej“.

Wiedeń d. 1. sierpnia wieczór. Poseł belgijski u tutejszego dworu uznaje z wdzięcznością przeszłoroczne upomnienia hr. Beusta, ażeby Belgia nie stawała po stronie Prus, lecz starała się o jak najprzyjaźniejsze stosunki z Francją.

Praga d. 1. sierpnia. Rozwiązanie sejmu czeskiego przyjęto z demonstracjami w teatrze (? w jakim teatrze, niemieckim czy czeskim? p. r.) Hrabia Mensdorf toczy dalsze rokowania z stronnictwem szlachty czeskiej.

Rzym d. 1. sierpnia. Kardynał Antonelli zaleca papieżowi, ażeby wzglę-

dem Włochów dwór rzymski starał się o przyjaźne stosunki, i przyjaźną zachowywał politykę.

Florencja 1. sierpnia. Anglia ofiarowała papieżowi wyspę św. Maltę jako miejsce w któreby się mógł schronić. Papież odmówił przyjęcia tej propozycji.

Kopenhaga 1. sierpnia. Francja wywiera bardzo silną presję na gabinet duński. Narod duński jest nadzwyczajnie sympatycznie dla Francji usposobiony i domaga się aliansu z Francją. Francuska flotta przedewszystkiem potrzebuje bezpiecznego portu na Bałtyku, a takowy tylko przez alians z Danią, w Danii zyskać może

Wiedeń d. 2. sierpnia rano. Z placu boju nie ma żadnych wiadomości.

Konstantynopol d. 1. sierpnia. Uzbrojenia tureckie podnoszą się do coraz większych rozmiarów.

Kursa wiedeńskiej Giełdy

z dnia 2. sierpnia 1870,

godz. 10. minut 10. popołudnia.

Wiedeń. Akcje kolei koszycko-oderbergskiej —. Akcje kredyt. 213.50. Akcje banku anglo-austr. 175.50. Bank obrotowy —. Akcje Karola Ludwika 202.50. Kolej południowa 177.50. Franko-austr. 74.50. Akcje banku ludowego —. Akcje banku bud. 85.— Akcje banku centralnego —. Kolej Elżbiety —. Akcje banku związkowego —. Napoleondor 10.67¹/₂. Kolej Żupkowska 134.— Usposobienie stałe.

Renta paryska 3%, 66.42. Lombardy 340.— **Berlin.** Banknoty moskiewskie — Akcje kredytowe —. Lomb. —. Galicyjska — Kolej państwowa —. Rumuńska —. Na Wiedeń —. **Wrocław.** Pszenica —. żyto —. owies —.

Cena jednego egzemplarza 3 cent.